

ЗАКОН

О ПОТВРЂИВАЊУ УГОВОРА ИЗМЕЂУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И РЕПУБЛИКЕ БЕЛОРУСИЈЕ О ИЗРУЧЕЊУ

Члан 1.

Потврђује се Уговор између Републике Србије и Републике Белорусије о изручењу, потписан у Београду 3. децембра 2019. године, у оригиналу на српском и руском језику.

Члан 2.

Текст Уговора у оригиналу на српском језику гласи:

УГОВОР

ИЗМЕЂУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И РЕПУБЛИКЕ БЕЛОРУСИЈЕ

О ИЗРУЧЕЊУ

Република Србија и Република Белорусија (у даљем тексту: „Стране”), у жељи да учврсте даљу сарадњу у области правне помоћи у кривичним стварима, а првенствено у жељи да регулишу сарадњу у погледу изручења окривљених и осуђених лица и тиме олакшају међусобни правни саобраћај у овој области, договориле су се да закључе овај уговор и споразумеле су се о следећем:

Члан 1.

Обавеза изручења

Стране се обавезују да ће у складу са условима предвиђеним овим уговором, на молбу, изручивати једна другој лица која се налазе на њиховој територији ради кривичног гоњења или ради извршења пресуде.

Изручење ради кривичног гоњења врши се за дела за која је, према праву обе Стране, прописана казна лишења слободе у трајању од најмање 1 године или строжа казна.

Изручење ради извршења пресуде врши се:

- за дела која су кривично кажњива према праву обе Стране, и
- ако је том пресудом изречена казна лишења слободе у трајању од најмање 6 месеци или строжа казна, или ако остатак неиздржаног дела изречене казне износи најмање 6 месеци.

Члан 2.

Начин комуникација

Приликом реализације овог уговора Стране комуницирају преко својих централни органа. За сврхе овог уговора за централне органе су одређени:

- за Републику Србију - Министарства правде Републике Србије;
- за Републику Белорусију – Генерално тужилаштво Републике Белорусије.

Централни органи Страна комуницирају директно и дипломатским каналима.

У хитним случајевима, молбе и обавештења према овом уговору могу се достављати преко Међународне организације криминалистичке полиције (ИНТЕРПОЛ).

У случају из става 3. овог члана, централни орган Стране молиље оригинал молбе и документације доставља централном органу замољене Стране.

Члан 3.

Језик и легализација

Молба и документација које треба доставити уз молбу у складу са одредбама овог уговора, састављају се на службеном (државном) језику Стране молиље и њима се прилаже превод на службени (државни) језик замољене

Стране. Тачност превода докумената оверава преводилац у складу са законодавством Стране на чијој је територији обављен превод.

Молбе и документи из става 1. овог члана оверавају се службеним печатом Стране молиље и њихова легализација није потребна.

Члан 4.

Молба и документа

Молба за изручење садржи:

- назив централних органа Страна;
- презиме, име и очево име лица чије се изручење тражи, датум и место рођења, држављанство, пребивалиште или боравиште и други подаци о његовој личности;
- чињенични опис кривичног дела на које се односи молба за изручење; и
- подаци о причинљеној штети, ако постоје.

Уз молбу за изручење ради извршења пресуде прилажу се:

- оригинал или оверена копија правноснажне пресуде; и
- подаци о издржаном делу казне.

Уз молбу за изручење ради вођења кривичног поступка прилажу се:

- оригинал или оверена копија решења о одређивању притвора; и
- оригинал или оверена копија оптужнице или оптужног акта.

Осим докумената наведених у ст. 2. и 3. овог члана прилажу се и:

- извод из кривичног закона Стране молиље;
- текст одредби кривичног закона Стране молиље којима се уређују рокови застарелости;
- по могућности - фотографија, отисци прстију и доказ о држављанству; и
- оригинал или оверена копија наредба за издавање потернице.

Члан 5.

Додатне информације

Ако замољена Страна сматра да су подаци и документација које је доставила Страна молиља недовољни за доношење одлуке на основу овог уговора, замољена Страна може да тражи допунска обавештења и документацију и да одреди рок за њихово достављање.

Рок за достављање додатних информација замољена Страна може да продужи на основну образложене молбе Стране молиље.

Ако Страна молиља у предвиђеном року не достави допунске податке и документацију, замољена Страна ће одмах обуставити поступак изручења и лице чије се изручење тражи пустиће на слободу.

Члан 6.

Одбијање изручења

Неће се одобрити изручење:

1. лица које је на дан одлучивања о молби за изручење држављанин замољене Стране;
2. лица које ужива право азила на територији замољене Стране;
3. ако је кривично дело због којег се тражи изручење извршено на територији замољене Стране;
4. ако се изручење тражи због кривичног дела које је по мишљењу замољене Стране политичког карактера дело или кривично дело повезано са таквим кривичним делом;
5. ако се изручење тражи због кривичног дела које се састоји искључиво у повреди војних дужности;
6. ако кривично дело због којег се тражи изручење није кривично дело према закону замољене Стране;
7. ако је кривично гоњење или извршење кривичне санкције застарело према праву једне од Страна;
8. ако је лице чије се изручење тражи због истог кривичног дела већ било правноснажно осуђено, или је против њега кривични поступак правноснажно обустављен, или је оптужба против њега правноснажно одбијена;
9. ако је против лица чије се изручење тражи због истог кривичног дела због кога се изручење тражи покренут кривични поступак у замољеној страни;
10. ако се кривично дело због кога се изручење тражи према закону замољене Стране кривично гони по приватној тужби;
11. ако постоје околности које указују да је молба за изручење повезана са гоњењем лица на основу расе, пола, вероисповести, етничке припадности или политичких убеђења;
12. ако је лице чије се изручење тражи раније изручено замољеној Страни од стране треће државе и није добијена сагласност те државе за изручење; и
13. ако би изручење могло нанети штету суверенитету замољене Стране, њеној националној безбедности, правима и слободама грађана или би било у супротности са њеним законима или међународним уговорима чија је чланица.

Ако замољена Страна одбије изручење лица зато што је он њен држављанин, она ће на захтев Стране молиље преузети кривично гоњење.

У случају из става 2. овог члана Страна молиља ће замољеној Страни доставити одговарајућу документацију и доказни материјал. Замољена Страна ће обавестити Страну молиљу о донетој одлуци поводом њеног захтева и о коначној одлуци у том поступку.

Члан 7.

Амнестија

Замољена Страна неће одобрити изручење за кривично дело које је обухваћено амнстијом у замољеној Страни.

Члан 8.

Осуда у одсуству

Ако је лице чије се изручење тражи осуђено у одсуству, изручење ће се дозволити само ако Страна молиља да гаранције да ће изрученом лицу бити обезбеђена могућност да се кривични поступак против тог лица настави у складу са законодавством замољене Стране.

Члан 9.

Одлагање изручења и привремено изручење

Ако се против лица чије се изручење тражи, у замољеној Страни води кривични поступак, или је то лице у тој држави осуђено због неког другог кривичног дела, а не оног које је предмет изручења, изручење се може одложити док се тај поступак не оконча, а у случају осуде - док се кривична санкција не изврши. О одлагању изручења обавештава се Страна молиља.

Ако би због одлагања изручења из става 1. овог члана кривично гоњење могло да застари, или би била нанета штета истрази, онда лице чије се изручење тражи, на молбу, може бити привремено изручен. Привремено изручене лице мора бити враћено замољеној Страни пошто се обаве процесне радње везане за кривично дело због кога је било привремено изручене, а најкасније три месеца од дана његове предаје. У оправданим случајевима овај рок, на образложену молбу Стране молиље, замољена Страна може да продужи.

Страна молиља мора привремено изручене лице, за време боравка на њеној територији, држати у притвору. Време проведено у притвору, од дана када привремено изручене лице напусти територију замољене Стране до дана када се на њену територију врати, урачунава се у кривичну санкцију у замољеној Страни.

Члан 10.

Стицај молби за изручење

Ако више држава тражи изручење истог лица, због истог или различитих кривичних дела, замољена Страна ће донети одлуку којој ће држави дозволити изручење, узимајући у обзир све околности случаја, а посебно релативну тежину извршених кривичних дела, време подношења захтева за изручење, место извршења кривичних дела, држављанство лица и могућност његовог даљег изручења у другу државу.

Замољена Страна о одлуци из става 1. овог члана обавештава остале државе молиље и истовремено може да дâ сагласност држави којој је одобрено изручење, да лице може евентуално даље изручити некој од других држава које су takođe тражиле изручење.

Члан 11.

Пronалажење и притварање лица

Ако су испуњени формални услови за изручење, замољена Страна након пријема молбе за изручење, у складу са својим законодавством, одмах предузима мере за проналажење лица чије се изручење тражи и његово притварање, осим ако изручење очигледно није дозвољено.

Члан 12.

Притвор пре пријема молбе за изручење

У хитним случајевима, на захтев централног органа Стране молиље, надлежни орган замољене Стране може привремено притворити лице за којим се трага и пре пријема молбе за изручење. У захтеву се наводи постојање једног од докумената из члана 4. ст. 2. и 3. овог уговора и да постоји намера да се поднесе молба за изручење. Захтев треба да садржи и опис дела због којег ће се тражити изручење, време и место извршења кривичног дела, податке о прописаној или изреченој санкцији, односно њеном остатку, као и, уколико је то могуће, опис лица чије ће се изручење тражити.

Захтев из става 1. овог члана може се поднети и дипломатским путем, електронским средствима комуникације или преко Међународне организације криминалистичке полиције (ИНТЕРПОЛ).

Међународна потерница се сматра захтевом за притварање до пријема молбе за изручење.

О томе да је притворила лице у складу са одредбама става 1. овог члана, замољена Страна мора без одлагања обавестити Страну молиљу.

Лице које је у привременом притвору до пријема молбе за његово изручење може бити ослобођено ако молба за изручење и одговарајућа документација наведена у члану 4. овог уговора не буду достављени замољеној Страни најкасније у року од 40 дана од дана притварања тог лица.

Пуштање лица на слободу не спречава његово поновно притварање, ако молба за изручење буде касније достављена.

Члан 13.

Одлука о молби за изручење

Замољена Страна мора о молби за изручење што пре донети одлуку и о тој одлуци обавестити Страну молиљу.

Свако потпуно или делимично одбијање молбе за изручење мора бити образложено.

Члан 14.

Поновна молба за изручење

Ако изручено лице на било који начин избегне кривично гоњење или извршење казне, и врати се на територији замољене Стране, моћи ће да буде изручено на поновљени захтев за изручење без прилагања документације из члана 4. овог уговора.

Члан 15.

Предаја лица које се изручује

Ако се изручење одобри, замољена Страна ће Страни молиљи саопштити место и време предаје и колико је тражено лице провело у притвору у оквиру поступка изручења.

Осим у случају предвиђеном у ставу 3. овог члана, лице чије је изручење одобрено може се пустити на слободу, ако у року од 10 дана од дана одређеног за предају не буде преузето од Стране молиље.

Ако предаја или преузимање лица чије је изручење одобрено није могуће због ванредних околности, заинтересована Страна обавештава другу Страну у циљу постизања договора о новом времену предаје.

Члан 16.

Начело специјалности

Без сагласности замољене Стране изручену лице не може бити кривично гоњено, подвргнуто извршењу казне за кривично дело извршено пре његовог изручење. Без сагласности замољене Стране изручену лице не може бити изручену трећој држави.

Услови из става 1. овог члана неће се применити ако изручену лице, иако је имало могућности да напусти територију Стране којој је било предато, то није учинило у року од 45 дана од дана његовог коначног пуштања на слободу, или, се то после напуштања територије те Стране добровољно вратило на њену територију. У тај рок се не рачуна време током кога изручену лице није могло да напусти територију Стране молиље из објективних разлога.

У сврху тражења сагласности из става 1. овог члана од замољене Стране, Страна молиља подноси молбу са прилозима наведеним у члану 4. овог уговора.

Члан 17.

Урачунивање времена проведеног у притвору у циљу изручења

Време које је изручену лице провело у притвору на територији замољене Стране у циљу изручења, као и време потребно за његово спровођење, урачунава се у укупно време проведено у притвору.

Члан 18.

Предаја предмета у вези изручења

После доношења одлуке о изручењу траженог лица, замољена Страна ће, и без посебне молбе, Странама молиљима доставити предмете:

1. који се могу употребити као доказно средство; и
2. које је лице које се изручује стекло извршењем кривичног дела или отуђењем предмета који потичу од извршења кривичног дела.

Ако лице чије је изручење одобрено умре или се сакрије, предаја предмета ће се, и поред тога, одобрити.

Права замољене Стране или трећих лица на предмете из става 1. овог члана остају недирнута. Ако постоје таква права, Страна молиља ће предмете, по окончању кривичног поступка, вратити замољеној Страни. Ако наведена лица имају пребивалиште или боравиште на територији Стране молиље, она предмете може њима непосредно предати, под условом да добије сагласност замољене Стране.

Предаја новчаних средстава и предмета врши се у складу са законодавством замољене Стране.

Члан 19.

Примена процесног права и обавештења

Ако овим уговором није другачије одређено, на кривични поступак у вези са изручењем и на притвор на територији замољене Стране, примењују се прописи замољене Стране.

Ако се лице изручује ради кривичног гоњења, Страна молиља ће обавестити замољену Страну о исходу кривичног поступка и, на њен захтев, доставити јој копију коначне одлуке.

Члан 20.

Транзит

Транзит лица које треба да изручи трећа држава једној Страни, преко територије друге Стране, биће одобрен, ако овим уговором није другачије одређено, под истим условима као изруччење.

Молба за транзит преко територије друге Стране треба да садржи све податке и документацију предвиђене чланом 4. овог уговора.

Замољена Страна може да одбије молбу за транзит преко своје територије ако се ради о лицу против кога се у тој Стани води кривични поступак, или је против њега изречена осуђујућа пресуда која није извршена, или ако би транзит могао да нанесе штету интересима те Стране.

Без сагласности државе која је одобрila изруччење траженог лица, Страна преко чије територије се врши његов транзит, не сме то лице кривично да гони, нити да према њему изврши кривичну санкцију због дела која су извршена пре транзита.

У току транзита замољена Страна ће лице које се спроводи држати у притвору.

Члан 21.

Транзит ваздушним путем

Ако је при извршењу изруччења једно лице потребно превести из треће државе у једну од Страна ваздушним путем, без међуслетања на територију друге Стране, није потребно изричito одобрење Стране преко чије територије се лет обавља. Ту Страну ће Страна која тражи транзит унапред обавестити о постојању једног од докумената наведених у члану 4. ст. 2. и 3. овог уговора, као и да лице које се превози није држављанин Стране преко чије територије се обавља лет и да се не гони због војног или политичког кривичног дела.

У случају непредвиђеног слетања на територију Стране преко чије територије се обавља лет, обавештење из става 1. овог члана има исто дејство као и молба за притварање до пријема молбе за изруччење предвиђена у члану 12. овог уговора.

Члан 22.

Трошкови

Трошкове изруччења сноси Страна на чијој су територији настали.

Трошкове транзита сноси Страна молиља.

Завршне одредбе

Члан 23.

Однос према другим међународним уговорима

Овај уговор не утиче на права и обавезе које произилазе из других међународних уговора Страна.

Члан 24.

Решавање спорова

Спорна питања у вези са применом и тумачењем овог уговора, Стране ће решавати путем одржавања консултација и преговора.

Члан 25.**Ступање на снагу, важење и престанак важења Уговора**

Овај уговор подлеже потврђивању.

Уговор ступа на снагу даном пријема последње ноте којима се Стране, дипломатским путем, узајамно обавештавају о завршеном поступку потврђивања у складу са њиховим законодавством.

Уговор се закључује на неодређено време. Свака Страна може да откаже овај уговор предајом писаног обавештења другој Страни, дипломатским путем. У том случају Уговор престаје да важи након истека шест месеци од дана пријема обавештења о отказивању.

Сачињено у Београду, дана 3. децембра 2019. године, у два истоветна примерка, сваки на српском и руском језику, при чему су оба текста подједнако веродостојна. У случају разлика у тумачењу одредаба овог уговора меродаван је текст на руском језику.

За Републику Србију

За Републику Белорусију

Члан 3.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије – Међународни уговори”.

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

I. Уставни основ за доношење закона

Уставни основ за доношење Закона о потврђивању Уговора између Републике Србије и Републике Белорусије о изручењу садржан је у члану 99. став 1. тачка 4. Устава Републике Србије, према коме је у надлежности Народне скупштине да потврђује међународне уговоре, када је законом предвиђена обавеза њиховог потврђивања.

II. Разлози за потврђивање Уговора

Правна сарадња између Републике Србије и Републике Белорусије, када је у питању изручење окривљених и осуђених лица, није регулисана билатералним ни мултилатералним уговорима.

Потврђивањем Уговора о изручењу створиће се услови за одвијање наведеног вида међународне правне помоћи између две државе тако што ће се створити услови за чвршћу, обавезнију и ефикаснију сарадњу, како лица која се кривично гоне у једној држави или су у њој осуђена због кривичног дела, не би бекством у другу државу избегла вођење кривичног поступка или издржавање казне.

III. Оцена потребе финансијских средстава за спровођење закона

За примену овог закона средства су обезбеђена Законом о буџету Републике Србије за 2021. годину („Службени гласник РС”, број 149/20), Раздео 23 – Министарство правде, Програм 1602 – Уређење и управљање у систему правосуђа, Функција 360 – Јавни ред и безбедност некласификовани на другом месту, Програмска активност/Пројекат 0010 – Администрација и управљање, Економска класификација 422 – Трошкови путовања.

У наредним годинама средства за евентуалне трошкове везане за реализацију активности из Уговора биће планирана у оквиру лимита који Министарство финансија утврђује за Министарство правде у поступку припреме и доношења Закона о буџету Републике Србије за раздео Министарства правде.